

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag er identisk med det lovforslag, der fremsattes for folketinget den 14. november 1967.

Lovforslaget fremsættes under hensyn til, at det ved § 21, stk. 2, i lov nr. 205 af 16. juni 1962 om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter, således som denne bestemmelse er affattet ved lov nr. 345 af 9. december 1964, er foreskrevet, at forslag til revision af loven skal fremsættes for folketinget i folketingsåret 1967-68.

Forslaget bygger på en indstilling fra en arbejdsgruppe, som landbrugsministeriet nedsatte i september 1966, efter at landbrugets og handelens organisationer havde fremsat anmodning om, at Danmark ratificerer den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder, oprettet i Paris den 2. december 1961, og underskrevet af Danmark den 26. november 1962. Da der var rejst spørgsmål om, hvorvidt ovennævnte lov af 16. juni 1962 fuldt ud opfylder konventionens krav, fik arbejdsgruppen til opgave at undersøge dette spørgsmål og eventuelt komme med indstilling om ændringer af loven.

Hovedproblemet har været spørgsmålet om karakteren af den ret, der skal indrømmes forædleren. Ifølge konventionens art. 5 skal forædlerens forudgående tilladelse være nødvendig til erhvervsmæssig fremstilling af formeringsmateriale som sådant med salg for øje samt til salg af sådant formeringsmateriale, og forædleren skal selv kunne bestemme, i hvilket omfang og på hvilke vilkår han vil give tilladelse. Forædlerens ret omfatter således kun formeringsmaterialet, herunder — for vegetativt formerede planter — hele planter, og tilladelse kræves ikke til brugen af en beskyttet plantenyhed til forædlingsarbejde. I forædlerens ret kan der i følge konventionens art. 9 kun gøres indskrænkninger af hensyn til en offentlig interesse, og hvis dette sker med henblik på sikring af plantenyhedens udbredelse, skal der ydes forædleren et rimeligt vederlag.

Den gældende danske lov er gået en anden vej, idet den, jfr. § 13, nr. 3, har pålagt forædleren pligt til at stille formeringsmateriale af den beskyttede plante til rådighed for almenheden gennem de for planter af den pågældende art sædvanlige handels- og produktionsled, men således at forædleren, jfr. § 14, stk. 1 og stk. 2, har ret til af enhver, der erhvervsmæssigt formerer plantenyheden, at opkræve en afgift, som forædleren selv fastsætter med den begrænsning, at afgiften ikke må være urimelig.

Disse bestemmelser foreslås ændret, således at der indrømmes forædleren en ret som foreskrevet

ved konventionens art. 5, samtidig med at der i overensstemmelse med konventionens art. 9 gøres begrænsninger i forædlerens ret af hensyn til offentlige interesser. Disse begrænsninger er bl. a. forædlerens pligt til at medvirke til, at plantenyheden vinder udbredelse, og at dette sker til rimelige priser. Pligtens opfyldelse sikres ved individuelle tvangslicenser eller ved generelle tvangslicenser og derved, at der gives adgang til at kræve urimelige vilkår ændret. Administrationen af sager herom henlægges til et særligt nævn, vilkårsnævnet for plantenyheder, jfr. nærmere nedenfor.

Når disse ændringer er foretaget, er det hensigten at ratificere konventionen.

Sådan ratifikation kan ifølge konventionens art. 31 foretages af de stater, der enten underskrev konventionen ved dens oprettelse den 2. december 1961, eller som har underskrevet den inden den 2. december 1962. Ikke underskrivende stater kan ifølge art. 32 indtræde i den ved konventionen stiftede union ved senere at tiltræde med billigelse af $\frac{4}{5}$ af unionens medlemmer. Da Danmark underskrev konventionen den 26. november 1962, har Danmark adgang til at tilslutte sig unionen ved ratifikation.

Ved ratifikation skal, henholdsvis kan der afgives visse erklæringer, og det er hensigten fra dansk side at afgive erklæringer om følgende punkter:

1. Ifølge art. 4, stk. 4, kan en medlemsstat — for så vidt angår plantearter, der ikke er optaget på konventionens liste — vælge imellem at gøre udlændinges adgang til beskyttelse afhængig af gensidighed i forhold til den udenlandske forædlerens hjemland, eller medlemsstaten kan give beskyttelse til forædlere i alle medlemsstater eventuelt alle stater, der er tilsluttet Pariserkonventionen om den industrielle ejendomsret, uden hensyn til, om der i den enkelte sag foreligger gensidighed.

I den danske lovs § 3, stk. 1, der foreslås opretholdt uændret, er valgt princippet om gensidighed, således at der kun gives udlændinge beskyttelse her i landet for en bestemt planteart, såfremt samme beskyttelse gives i ansøgerens hjemland (og en dansk forædler af en nyhed af samme art altså også kan få beskyttelse i dette land).

2. Ifølge art. 33 skal det oplyses, hvilke 5 af de på listen opførte planteslægter og arter det ratificerende land vil inddrage under konventionen straks fra ratifikationen.